

[2016] 8 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 334

ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ @ ਛੋਟਾ
ਬਨਾਮ
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ

(2014 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2539)
21 ਨਵੰਬਰ, 2016

[ਏ.ਕੇ. ਸੀਕਰੀ ਅਤੇ ਅਮਿਤਾਵਾ ਰਾਏ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860: ss.364A, 395, 412, 471, 120B - ਫਿਰੋਤੀ ਲਈ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਅਗਵਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਮੌਤ ਜਾਂ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨਾ - ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ - ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ - ਫਤਿਆ ਗਿਆ: ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀੜਤ ਦਾ ਸਬੂਤ ਸੱਚਾ ਸੀ - ਉਸਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਗਵਾਹੀ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਅਗਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਈ ਤੱਕ ਦੇ ਪੜਾਅ-ਵਾਰ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਉਸਦੀ ਜਿਰਾਹ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਟੱਲ ਰਿਹਾ - ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਸਟੇਜ-ਵਾਰ ਬਰਾਮਦਗੀ, ਅੱਗ-ਵਿਸਫੋਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ- ਹਥਿਆਰ, ਹੌਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ ਆਦਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਗਾਤਾਰ ਖੁਲਾਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਇਸ ਜੁਰਮ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਝੂਠੇ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਯਕੀਨਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿਰਫ਼ ਭੁੱਲ। ਪੀੜਤ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਠੋਸ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਘਾਤਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਨਾਮ /ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ - ਇਸ ਟ੍ਰਿਰਸਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਭੁੱਲ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ - ਸਮੁੱਚੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਕਾਰਡ, ਕਥਿਤ ਕਮੀਆਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ - ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ - ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

s.120-B ਸਾਜ਼ਿਸ਼ - ਫੜੇ ਗਏ ਤੱਤ: ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟਸ ਰੀਅਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਯਾਨੀ ਮੇਨਸ ਰੀਅ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਦੋਸ਼, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹਰ ਵੇਰਵਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਭਾਗੀਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਰਣਨੀਤੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਅੰਤ ਤੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਕ, ਵਸਤੂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਰਟ

ਵਿਚਾਰਿਆ: 1. ਮੰਨਿਆ, ਅਗਵਾ ਦੀ ਅਸਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਖੁਦ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਪੀੜਤ (PW1) ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 161 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਸਪਸ਼ਟ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਧਾਰਾ 164 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਗਵਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਉਸ

ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਤੱਕ, ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪੂਰੇ ਦੌਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹਨ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਆਪਸੀ ਅਸੰਗਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਪੀੜਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 161 ਅਤੇ 164 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਹੋਰ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜੋ ਕਿ ਹੌਂਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਡਿੱਕੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮਨ ਦੀ ਬੇਚੈਨੀ ਅਤੇ ਉਲਝਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਭਾਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੁੜਦਾ। [ਪੈਰਾ 8][356-A-D]

2. ਗਵਾਹੀ ਦੁਆਰਾ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀੜਤ ਦੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ PW2 ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੌਦੇ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਕਾਲਰ, ਜਿਸ ਵੱਲ ਪੀੜਤ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗਿੰਦਾ ਸੀ। ਪੀੜਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 8] [356-E-F]

3. ਪੀੜਤ ਦਾ ਸਬੂਤ (PW1) ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸੱਚਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਗਵਾਹੀ ਅਟੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਸ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੁਆਰਾ ਵੀ. ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਨਾਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਵੀ ਸੁਣੀ ਸੀ। ਉਹ ਲਗਭਗ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਬਲਕਿ ਫਿਰੋਤੀ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨੇੜਿਓਂ ਸੁਣੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀੜਤ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਝੂਠੇ ਅਰਥ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਯਕੀਨਨ ਨਹੀਂ ਹੈ,। ਇਸ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਠੋਸ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਘਾਤਕ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਨਾਮ/ਪਛਾਣਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਨਾਖਤੀ ਪਰੇਡ ਰੱਖਣ ਨਾ ਦੀ ਭੁੱਲ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੁੱਚੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਥਿਤ ਕਮੀਆਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਟਦੀਆਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 8][356-G-H; 357-ਏ-ਡੀ]

4. ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਗਾਤਾਰ ਖੁਲਾਸੇ ਤੋਂ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ, ਹਥਿਆਰਾਂ, ਹੌਂਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ ਆਦਿ ਦੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦੌਰੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ

ਖੁਲਾਸਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਰੇਕ ਖੋਜ ਦਾ ਤੱਥ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਤੱਥ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਿਣਦਾਤਿਆਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ PW14 ਦੀ ਗਵਾਹੀ, ਮੁਦਰਾ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਪੈਕੇਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਲੇਬਲ ਕੀਤੇ ਨਾਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਹਲਕੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। PW 2, ਪੀੜਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਦੇ ਅਗਵਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਈ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਛੋਟੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਫਿਰੋਤੀ ਕਾਲਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡੈੱਡ ਲਾਈਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿੰਨੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਬੇਤਾਬ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲਾਈਨ. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਰਿਣਦਾਤਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਕਲੈਰੀਅਨ ਕਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। (ਪੈਰਾ 8)[357-E-H]

5. ਲਗਪਗ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੁਭਾਵਕ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦਿੱਖ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸਕੇ, ਕਿ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੀੜਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਡਰਾ ਧਮਕਾ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਫਿਰੋਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਦਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਬੰਧਕ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਦੋਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫਿਰੋਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਫਿਰੋਤੀ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਐਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਉਪਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਐਸ ਇੱਕ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲਰ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਨੇੜਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। [ਪੈਰਾ 8] [358-ਏ-ਡੀ]

6. ਕਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ PWS 24, 25, 26 ਅਤੇ 27 ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਾਲ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਰਵਰ ਦੀ ਹਾਰਡ ਡਿਸਕ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੈਲ ਫੋਨਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65B(4) ਅਧੀਨ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। | ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕਾਪੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 65B(4) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 65B(2) ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਵੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ

ਕਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 11, 12][359-F-G; 360-A,D]

7. ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟਸ ਰੀਅਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਾਲ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਯਾਨੀ ਮਰਦ ਰੀਅਸ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ 3 ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਹਰੇਕ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਭਾਗੀਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਅੰਤ ਤੱਕ, ਰਣਨੀਤੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਕ, ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਤਾ ਦਾ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਥਾਪਿਤ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਜੇਕਰ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਧਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਪਰਿਪੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13, 14] [350-E-F; 361-F-G, H; 362- ਏ-ਬੀ]

ਅਨਵਰ ਪੀ.ਵੀ. ਬਨਾਮ ਪੀ.ਕੇ. ਬਸ਼ੀਰ ਅਤੇ ਹੋਰ 2014 (11) SCR 399: (2014) 10 SCC 473: ਪੁਲੁਕੁਰੀ ਕੋਟਾਯਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਿੰਗ ਸਮਰਾਟ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1947 ਪੀ.ਸੀ. 67; ਬੋਧਰਾਜ @ ਬੋਧਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ 2002 (2) Suppl. SCR 67 (2002) 8 SCC 45 - ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਫਿਰੋਜ਼ਦੀਨ ਬਸ਼ੀਰੂਦੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ (2001)7 SCC 596; ਮੀਰ ਨਗਵੀ ਅਸਕਰੀ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ 2009 (13) SCR 124: (2009)15 SCC 643; ਮੁਹੰਮਦ. ਅਮੀਨ ਬਨਾਮ ਸੀਬੀਆਈ 2008 (16) SCR 155: (2008) 15 SCC 49- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

2014 (11) SCR 399	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 7
ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1947 ਪੀਸੀ 67	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 10
2002 (2) Suppl. SCR 67	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 7
(2001)7 SCC 596	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	ਪੈਰਾ 7
2009 (13) SCR 124	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	ਪੈਰਾ 7
2008 (16) SCR 155	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	ਪੈਰਾ 7

ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2539 ਸਾਲ 2014.

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 2011 ਦੀ ਦੇ ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ. ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ ਡੀ-1085-ਡੀ.ਬੀ. ਵਿੱਚ 21.04.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2015 ਦਾ CrI. ਏ. ਨੰਬਰ 388।

ਸੁਬਰੋਮਨੀਅਮ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਆਰ. ਬਸੰਤ, ਵਰਿਸ਼ਟ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਹਿਮਾਂਸੂ ਗੁਪਤਾ, ਅਰੁਣ ਪ੍ਰਮੁਲੀ, ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਟਾਂਡਾਲੇ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਵੀ. ਮਧੂਕਰ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਕੁਮਾਰੀ ਅਨਵਿਤਾ ਕਾਉਂਸੀਲਰ, ਕੁਮਾਰੀ ਲੁਬਨਾ ਨਾਜ਼, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਵੱਲੋਂ

ਅਮਿਤਾਵਾ ਰਾਏ, ਜੇ. 1. ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਧਾਰਾ 364 ਏ, 395, 412, 471, 120 ਬੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਅਤੇ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਛੋਟਾ ਨੂੰ 2014 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ.2539 ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 25 ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ, 21.04.2014 ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ, ਮਹਾਂਦੋਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਅੱਠ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਜੁਰਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਗਿੰਦਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੱਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਣਗੀਆਂ।

2. ਅਸੀਂ 2014 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2539 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਆਰ. ਬਸੰਤ, 2015 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 388 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸੁਬਰਮਣੀਅਮ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਵੀ. ਮਧੂਕਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

3. ਰਿਕਾਰਡ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ 11.01.2008 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 7.45 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਜਦੋਂ ਨੂਰਮਹਿਲ ਥਾਣੇ ਦਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ/ਐਸ.ਐਚ.ਓ ਗਸ਼ਤ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਕਿ 09.01.2008 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10/11 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਗਗਨ ਮਹਿੰਦਰੂ ਪੁੱਤਰ ਸੁਭਾਸ਼ ਮਹਿੰਦਰੂ ਵਾਸੀ ਮੋਤਾ ਸਿੰਘ ਨਗਰ, ਜਲੰਧਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੱਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ 'ਚ ਪ੍ਰੀਤ ਪੈਲੇਸ ਨੇੜਿਓਂ ਬੰਦੂਕ ਦੀ ਨੋਕ 'ਤੇ, ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਗਾਊਂ ਸੂਚਨਾ ਨੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 364, 364A/34 IPC ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੈਕਸ਼ਨ 25/27/54/59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ, ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰ.10 ਮਿਤੀ 11.01.2008 ਨੂੰ ਨੂਰਮਹਿਲ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਗਗਨ ਕੁਮਾਰ ਮਹਿੰਦਰੂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਧਾਰਾ 161 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਗਗਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 09.01.2008 ਨੂੰ ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਡਿਪਟੀ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗਿੰਦਾ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਜੱਸੀ ਆਦਿ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਉਸਦੀ ਕਾਰ ਦੀ ਡਿੱਕੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਰੁਪਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਗਏ ਜਿੱਥੋਂ ਉਸਨੂੰ 11.01.2008 ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਧਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚਕਾਰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਸੁਭਾਸ਼ ਮਹਿੰਦਰੂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਧਾਰਾ 164 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੋਂ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀੜਤ ਦੀ ਲਾਂਸਰ ਕਾਰ ਨੰ.ਪੀਬੀ-08-ਬੀਏ-4700 ਹੋਟਲ ਤਾਜ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੀ ਮਿਲੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ 16.01.2008 ਤੋਂ 23.01.2008 ਤੱਕ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:

ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ @ ਡਿਪਟੀ (2015 ਦੀ CrI. ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 388 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ)	98553-64086
ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ @ ਗਿੰਦਾ	98148-81082
ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸਪੀ	98151-58151
ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ @ ਜੱਸੀ -	98151-58161
ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਛੋਟਾ (2014 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2539 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ)	98760-87794
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਹੈਪੀ	98158-54784
ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਮੰਗਾ	98154-03503

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਡਿਪਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੀੜਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁਆਇੰਟ .32 ਰਿਵਾਲਵਰ, ਹੌਂਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ ਨੰਬਰ ਐਚ.ਆਰ. 16 ਐਫ 7337, ਛੁਪਾ ਕੇ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੋ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਗਗਨ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਿਆ।

ਉਸੇ ਦਿਨ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗਿੰਦਾ ਦਾ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ 11 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਜਤਿਨ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਜੱਸੀ ਅਤੇ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਛੋਟਾ ਵੱਲੋਂ ਖੁਲਾਸੇ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਤੇ ਇੱਕ ਚਾਲੂ ਦੇਸੀ ਪਿਸਤੌਲ ਸਮੇਤ ਜਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸ ਸਮੇਤ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਨਕਦੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ।

22.01.2008 ਅਤੇ 23.01.2008 ਨੂੰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਹੈਪੀ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਮੰਗਾ ਵੱਲੋਂ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਲਮੀਰਾ/ਕਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਕੁਆਲਿਸ ਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਦਾ ਨੰਬਰ ਪੀਬੀ 10 ਏਵਾਈ 4144 ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ @ ਡਿਪਟੀ, ਦੁਆਰਾ ਜੁਰਮ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਧਿਆਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹੌਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤੋਂ ਬੋਰ ਇੰਜਣ ਨੰਬਰ 30125 765 ਅਤੇ ਚੈਸੀ ਨੰਬਰ 377271 ਜੋ ਦੀਪਕ ਭਿਵਾਨੀ, ਪੁੱਤਰ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਭਿਵਾਨੀ, ਵਾਸੀ ਭਿਵਾਨੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਡਲ 2007 ਦਾ ਸੀ, ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵਾਹਨ ਵਿੱਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰ ਦੀ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ 18.11.2007 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੀਪਕ ਭਿਵਾਨੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰ ਦੀ ਡਿੱਕੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਗਗਨ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਟੋਪ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਰੋਲ, ਇੱਕ ਕੈਚੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਰੱਸੀ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ।

ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਹੌਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਅਲੀ ਨੰਬਰ ਐਚਆਰ 16 ਐਫ 7337 ਸੀ ਜੋ ਕਿ 30.11.2007/01.12.2007 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰਬਰ 255 ਮਿਤੀ 01.12.2007 ਥਾਣਾ ਸੇਂਟ ਰਜਿੰਦਰ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੰਜਣ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਚੈਸੀ ਨੰਬਰ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਸਨ, ਅਸਲ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ DL 4C AH 4492 ਸੀ।

ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਮਲ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਧਾਰਾ 364 ਏ, 392, 395, 397, 412, 465, 467, 468, 471, 474, 120 ਬੀ ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 25/27 ਤਹਿਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਗਿੰਦਾ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਰੁਪਿੰਦਰ ਪਾਲ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸਹਿ ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਭਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਸੋਨੂੰ ਨੂੰ ਗਿ੍ਰਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਗੌੜਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 94636-12914 ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ' ਹੋਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ 27 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 313 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਬਿਆਨਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਤਹਿਤ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫਸਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਛਾਪਾ ਮਾਰ ਕੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਢਵਾ ਲਏ ਹਨ। 25 ਲੱਖ ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਾਕੀਆਂ ਨੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਰ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚ 14 ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ, ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਤਤਕਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

5. ਅਟੱਲ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸ਼ਾਮਲ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵੇ ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।

PWI ਗਗਨ ਕੁਮਾਰ, ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ (PW2) ਨਾਲ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 15-20 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ 09.01.2008 ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9914413696 ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਾਲ ਆਈ ਅਤੇ ਫੋਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਿੰਦਾ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਜੰਡਿਆਲਾ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਡੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਸੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਗਵਾਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 2/3 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, ਉਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵੇਰੇ 9.00 ਵਜੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ। ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀੜਤ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਚੇਤਨ ਚੋਪੜਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਇਨੋਵਾ ਕਾਰ 'ਚ ਆਏ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦੋਸਤ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਰਵੇ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀੜਤ ਦੀ ਕਾਰ 'ਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ, ਉਸੇ ਕਾਲਰ ਨੇ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗਲੇਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ 09.01.2008 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9.00 ਵਜੇ ਮਿਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਗਵਾਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਨੰਬਰ ਪੀ.ਬੀ.08 ਬੀ.ਏ 4700 ਵਿੱਚ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਥੇ ਆਏ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਉਸ ਕਲੋਨੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲਕ, ਮਾਸੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਕੰਨ 'ਤੇ ਰਿਵਾਲਵਰ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਹੌਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਕਾਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆ ਗਈ, ਜਿੱਥੋਂ 4-5 ਵਿਅਕਤੀ ਉਤਰ ਗਏ ਅਤੇ ਪੀੜਤ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਪੱਟ 'ਤੇ ਰਿਵਾਲਵਰ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ, ਦੂਜੇ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਰਿਵਾਲਵਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ, ਕਾਰ ਦੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ ਅਤੇ 15,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਕੱਢ ਲਏ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਟੋਪੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਅਤੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਟੋਪ ਚਿਪਕਾਈ ਗਈ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਹੌਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ ਦੀ ਡਿੱਕੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਪੀੜਤ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਰਿਵਾਲਵਰ ਨਾਲ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੂਰੀ ਤੱਕ ਲਿਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸੀਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੋਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਿੱਚ, ਪੀੜਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਦੁਖਦਾਈ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੋਨ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੀੜਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਉਹ ਡਿੱਕੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦਾ ਰਿਹਾ ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਹੈਪੀ, ਜੱਸੀ, ਗਿੰਦਾ, ਡਿਪਟੀ ਅਤੇ ਸਾਬੀ ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੋਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਅਟੈਚਡ ਬਾਥਰੂਮ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਹੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਜੀਰਾਂ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਬਾਅਦ 'ਚ ਉਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਵਾਲਵਰ ਨਾਲ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪੀੜਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੋਹੇ ਦੀ ਚੇਨ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਪਾਇਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰ ਦੀ ਡਿੱਕੀ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਦਮਾਸ਼ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਘੁੰਮਦੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੁਹਰਾਈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਿਆਸੀ ਸਬੰਧ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਨਕੋਦਰ ਚੌਕ 'ਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਗਵਾਹ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਡਿਪਟੀ, ਗਿੰਦਾ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਹੈਪੀ, ਸਾਬੀ, ਜੱਸਾ ਅਤੇ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਛੋਟਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੌਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 12 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ ਗਈ ਜਿੱਥੋਂ ਉਸਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਕਾਰ ਦੀ ਡਿੱਕੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਸਮੇਤ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਟੇਪ ਰੋਲ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ।

ਜਿਰਹਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ/ਨੇੜਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਮ ਪਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਉਸ ਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਦੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਇੱਕ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਕੋਦਰ ਚੌਕ ਵਿਖੇ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਈ ਸਮੇਂ, ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਨੂੰ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਟੈਸਟ ਪਛਾਣ ਪਰੇਡ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰੀਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਤਾਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਥਿਆਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਖਾਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 24.01.2008 ਤੱਕ ਉਹ ਅਖਬਾਰ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਜਾਣ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਛੋਟਾ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਗਵਾਹ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਸਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਧਾਰਾ 164 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਪੀੜਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਉਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਕਾਰ

ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੋਨੂ ਭਾਜੀ, ਹੈਪੀ ਭਾਜੀ, ਗਿੰਦਾ, ਸਾਬੀ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੀ ਡਿੱਕੀ ਵਿੱਚ ਸੁਸਤ ਸੀ।

PW 2, ਪੀੜਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੌਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜੰਡਿਆਲਾ ਦੀ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪੀੜਤਾ ਨੂੰ ਸਾਈਟ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 9.1.2008 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਬੇਟੇ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸੌਦੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲ ਆਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਵੇਰੇ 9.30 ਵਜੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਸ ਦਾ ਲੜਕਾ ਆਪਣੀ ਲੈਂਸਰ ਕਾਰ ਪੀਬੀ 08 ਬੀਏ 4700 ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ 11.45 ਵਜੇ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲ ਆਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫੋਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਧਮਕੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੰਗੇ ਗਏ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਫਿਰੋਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਗਵਾਕਾਰ, ਜੋ ਮਾਰੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 9814804700 ਤੋਂ ਇੱਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲ ਆਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਫਿਰੋਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗਵਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰੋਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਪ੍ਰਗਤੀ ਬਾਰੇ 3-4 ਘੰਟੇ ਦੇ ਵਕਫ਼ੇ 'ਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਭਲਾਈ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਰਕਮ ਜਲਦੀ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਸੇ ਦਿਨ ਰਾਤ 9 ਵਜੇ ਆਈ ਇੱਕ ਕਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਕਾਲਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਰਾਤ 10 ਵਜੇ ਅਗਲੀ ਫੋਨ ਕਾਲ ਰਾਹੀਂ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਗਵਾਹ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ 10.1.2008 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 8.30 ਵਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਦੇ ਸੈਲ ਫੋਨ ਤੋਂ ਕਾਲ ਆਈ ਅਤੇ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਸਿਰਫ 90-92 ਲੱਖ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਵੇਰੇ 10/11 ਵਜੇ ਉਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਲ ਆਈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਗਵਾਹ ਤੋਂ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਗਵਾਹ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਦਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਆਖਰਕਾਰ ਸ਼ਾਮ 4.20 ਵਜੇ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਲ ਰਾਹੀਂ, ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਦੋ ਬੈਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਭਰ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਲਈ "ਸ਼ਾਨੇ ਪੰਜਾਬ" ਰੇਲਗੱਡੀ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਨਾਲ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟਰੇਨ 'ਚ ਉਹ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਰਹੇਗਾ।

ਗਵਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਪੈਸੇ ਦੇ ਬੈਗਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਮੁਨੀਸ਼ ਬੇਰੀ ਨਾਲ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਰੇਲਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸਕੇ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰੇਲਗੱਡੀ ਸਰਹਿੰਦ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਡੱਬੇ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਅਤੇ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਰਾਜਪੁਰਾ ਪਹੁੰਚਣ ਤੱਕ ਫਲੈਸ਼ ਸਿਗਨਲ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਰੇਲਗੱਡੀ ਰਾਜ ਪੁਰਾ ਤੋਂ 3/4 ਕਿ.ਮੀ. ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਓਵਰ-ਬ੍ਰਿਜ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੌਲੀ ਚੱਲੇਗੀ ਤਾਂ ਬੈਗ ਉਤਾਰ ਦੇਣ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਪੈਸੇ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ।

ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਰੇਲਗੱਡੀ ਹੌਲੀ ਹੋ ਗਈ, ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰੋਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਵਾਲੇ ਦੋ ਬੈਗ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਚੱਲ ਪਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਲੈ ਕੇ ਵਾਪਸ ਜਲੰਧਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਪੀੜਤਾ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ ਕਿ ਉਹ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 12.1.2008 ਨੂੰ ਉਹ ਪੀੜਤ ਅਤੇ 2/3 ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਥਾਣਾ ਜੰਡਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 13.1.2008 ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਫੋਨ ਆਇਆ ਕਿ ਲਾਂਸਰ ਕਾਰ ਨੰ: ਪੀ.ਬੀ.08 ਬੀ.ਏ. 4700 ਤਾਜ ਹੋਟਲ, ਗੜ੍ਹਾ ਰੋਡ, ਜਲੰਧਰ ਨੇੜੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਬੈਗਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫਿਰੋਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ. P9 ਅਤੇ P10. ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਦਰਾ 1000, ਰੁ. 500 ਅਤੇ ਰੁ. 100 ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੇ 5/6 ਪੈਕੇਟਾਂ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ AS, KK, ਓਮ ਨਮਹ ਸ਼ਿਵਾ, ਓਮ ਸ਼੍ਰੀ ਗਣੇਸ਼ਯ ਨਮਹ, ਅਤੇ ਜੈ ਹਨੂਮਾਨ ਵਰਗੇ ਸੰਖੇਪ ਨਾਮ ਅਤੇ ਨਾਮ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਗਵਾਹ ਨੇ ਫਿਰੋਤੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਬੰਡਲ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ P11 ਤੋਂ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ. P68 ਵਜੋਂ ਮਾਰਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਆਪਣੀ ਜਿਰਹਾ ਵਿੱਚ, ਗਵਾਹ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਘਟਨਾ ਸਮੇਂ ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੁਲਿਸ/ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਪੈਕੇਟ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨਾਮ ਅਤੇ ਨਾਮ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਾਮ/ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਉਹ ਇਸਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੈਕੇਟਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਖੇਪ ਨਾਮ/ਨਾਮ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ 11.1.2008 ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮਾਂ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਰਕਮਾਂ ਵੀ ਦੱਸੀਆਂ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ 12.1.2008 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਨ।

PW4 ਐਸ.ਆਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨੂਰਮਹਿਲ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ, ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤਫਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ 11.1.2008 ਨੂੰ ਤਫਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਿੰਦਰ, ਜਤਿੰਦਰ ਅਤੇ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਦੇ ਦਫਤਰ ਨੇੜੇ ਪੁਲਿਸ ਅੱਗੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚੋਂ PF/1 ਤੋਂ PF/3 ਰਾਹੀਂ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਖੁਲਾਸੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਸਬਾਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਨੇ ਅੱਗੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਪੈਕਟ 'ਚ ਲਪੇਟੇ ਹੋਏ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦੀ ਸਮੇਤ ਪੀੜਤ ਦਾ .32 ਬੋਰ ਦਾ ਇਕ ਰਿਵਾਲਵਰ ਨੰਬਰ ਬੀ-3211 ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਕਦੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਰਾਮਦ/ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਮਲਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 18.1.2008 ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਛੋਟਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਜੰਡਿਆਲਾ ਰੋਡ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦਰੱਖਤ ਦੇ ਹੇਠੋਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਪੈਕਟ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟਿਆ ਇੱਕ ਦੇਸੀ ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸ ਸਮੇਤ ਨਕਦੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੋਰ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀੜ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗਿੰਦਾ ਦੇ ਖੂਹ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਖੜੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਫਸਲ ਲੁਕੇ ਕੇ ਖੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੌਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ ਐਚਆਰ 16 ਐਫ 7337 ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਕਾਰ ਦੀ ਡਿੱਕੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਡ੍ਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਟੇਪ ਰੋਲ, ਛੋਟੀ ਕੈਂਚੀ ਅਤੇ ਕਾਲੀ ਸਤਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਵਰੀ ਮੀਮੋ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ PO/2 ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਗਵਾਹ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿੰਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮਾਹਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰ 'ਤੇ ਫਿੰਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ। ਉਸਨੇ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਅਲਮੀਰਾ ਤੋਂ 3.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਖੋਜ ਹੋਈ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਕਵਾਲਿਸ ਕਾਰ ਨੰਬਰ ਪੀਬੀ 10 AY 4144 ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਪਿੰਡ ਮੂਲੇਵਾਲ ਅਰਾਈਆਂ ਵਿਖੇ ਮੋਟਰ ਦੀ ਛੱਤ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਲਿਫਾਫੇ 'ਚ ਲਪੇਟ ਕੇ ਰੱਖੇ 1,05,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਰੁਪਿੰਦਰ ਪਾਲ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਨਕਦੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ।

ਆਪਣੀ ਜਿਰਹਾ ਵਿੱਚ, ਗਵਾਹ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸੁਖਮੀਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫਰਦ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਗਵਾਹ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫਰਦ ਝੂਠੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹੌਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਛੁਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਗਲੀ ਜਿਰਹਾ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਫਿੰਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟ ਬਿਊਰੋ, ਫਿਲੌਰ ਦੇ ਫਿੰਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮਾਹਿਰ ਅਤੇ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ PW.5 ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ 21.1.2008 ਨੂੰ HR 16F 7337 ਵਾਲੀ ਹੌਡਾ ਸਿਟੀ

ਕਾਰ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਖਿੜਕੀਆਂ 'ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਫਿੱਟ ਕੀਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵੀ ਚਾਂਸ ਪ੍ਰਿੰਟਸ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਿੰਟਸ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ PW5/A ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਜਿਰਹਾ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਟ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਸ ਹੱਥ ਦੀ ਹਥੇਲੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕਿਸ ਨੇ ਮਾਰਕ ਕੀਤੇ ਸਨ।

PW8 ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਮੁੱਖ ਅਫ਼ਸਰ, ਥਾਣਾ ਫਿਲੌਰ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ 11.1.2008 ਨੂੰ ਥਾਣਾ ਨੂਰਮਹਿਲ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ ਅਤੇ ਗਸ਼ਤ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੇ ਗਗਨ ਮਹਿੰਦਰੂ ਨੂੰ ਬੰਦੂਕ ਦੀ ਨੋਕ 'ਤੇ ਅਗਵਾ ਕਰਕੇ ਫਿਰੌਤੀ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਹੌਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ 'ਚ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ 12.1.2008 ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਸੇ ਥਾਂ 'ਤੇ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਸੁਭਾਸ਼ ਮਹਿੰਦਰੂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। 13.1.2008 ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲਾਂਸਰ ਕਾਰ ਨੰ: ਪੀਬੀ 08 ਬੀਏ 4700 ਤਾਜ ਹੋਟਲ, ਗੜ੍ਹਾ ਰੋਡ, ਜਲੰਧਰ ਨੇੜੇ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਫਿੰਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮਾਹਿਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰੀਕ੍ਰਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਰਸਮਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਾਰ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ।

ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 14.1.2008 ਨੂੰ, ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਉਰਫ ਡਿਪਟੀ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 16.1.2008 ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਨੂੰ ਜਤਿੰਦਰ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ 'ਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਤਿੰਦਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਥੈਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 25 ਲੱਖ ਅਤੇ ਰੁ. 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਗਵਾਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਦਾ ਇੱਕ ਰਿਵਾਲਵਰ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗਿੰਦਾ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਜੱਸੀ, ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸੈਂਬੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਡਿਪਟੀ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਏ.32 ਬੋਰ ਦਾ ਰਿਵਾਲਵਰ ਨੰਬਰ ਬੀ-3211 ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗਵਾਹ ਅਨੁਸਾਰ, ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਛੋਟਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਖੁਲਾਸੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਜੰਡਿਆਲਾ ਨਹਿਰ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਦਰੱਖਤ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸ ਸਮੇਤ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜੁਰਮ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੌਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ ਐਚਆਰ 16 ਐਫ 7337, ਬੀੜ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗਿੰਦਾ ਦੇ ਖੂਹ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਖੜ੍ਹੀ ਮੱਕੀ ਦੀ

ਫਸਲ ਲੁਕੇ ਕੇ ਖੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ 'ਤੇ ਕਾਰ ਦੀ ਡਿੱਕੀ 'ਚੋਂ ਦੋ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਚੇਨਾਂ, ਇਕ ਛੋਟੀ ਕੈਂਚੀ, ਟੇਪ ਰੋਲ, ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਰੱਸੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ। ਫਿੰਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮਾਹਿਰ ਨੇ ਕਾਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਪ੍ਰਿੰਟ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੀ ਲਈਆਂ। ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸੀਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਕੇ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਲਿਫ਼ਾਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਵੱਡੀ ਨਕਦੀ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਵੀ ਕੀਤੇ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਧਾਰਾ 164 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਸੁਭਾਸ਼ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਦੀ ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੌਡਾ ਸਿਟੀ ਅਤੇ ਲੈਂਸਰ ਕਾਰਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਰਿਵਾਲਵਰ, ਲੋਹੇ ਦੀ ਚੇਨ, ਟੇਪ ਰੋਲ, ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਆਦਿ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਦੇ ਹਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਇਸਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਸਮਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਲਈਆਂ ਸਨ।

ਆਪਣੀ ਜਿਰਹਾ ਵਿਚ, ਗਵਾਹ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੀੜਤ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਛੋਟਾ ਬਾਰੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਨਾਖਤ ਪ੍ਰੋਡ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ, ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਪ੍ਰੋਡ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ਨਾਖਤ ਪ੍ਰੋਡ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ 17.1.2008 ਨੂੰ ਹੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ, ਕੀ 18.1.2008 ਦੀ ਖਬਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਦੇਸੀ ਪਿਸਤੌਲ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਖਬਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਛੋਟਾ ਦੇ ਘਰੋਂ ਕੋਈ ਪਿਸਤੌਲ/ਕਾਰਤੂਸ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਜਿਰਹਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹਵਾਲਾ ਜਾਂ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

PWs 10, 11, 12, 14, 16 ਉਹ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਹੁੰ 'ਤੇ, ਪੀੜਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਫਿਰੋਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮਾਂ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, PW 14 ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਪੈਕੇਟਾਂ 'ਤੇ KK, AS, ਜੈ ਹਨੂੰਮਾਨ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਆਪਣੇ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਸਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਿਰਹਾ ਦਾ ਆਮ ਰੁਝਾਨ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਬੈਂਕ ਰਾਹੀਂ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

PW23 H.C. ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ 23.1.2008 ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਛੋਟਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਖੁਲਾਸਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜੰਡਿਆਲਾ, ਨੂਰਮਹਿਲ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਲੈ ਗਿਆ,

ਜਿੱਥੋਂ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਪੌਲੀਥੀਨ ਬੈਗ 'ਚ ਲਪੇਟਿਆ ਦੇਸੀ ਪਿਸਤੌਲ ਸਮੇਤ 65000/-ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦੀ ਬਰਾਮਦ ਕਰਵਾਈ । ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਰਾਮਦ ਪਿਸਤੌਲ ਨੂੰ ਮੀਮੋ PW23/A ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ।

ਜਿਰਹਾ ਵਿੱਚ, ਗਵਾਹ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਖੁਲਾਸਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ । ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਸੂਲੀ ਹੋਈ ਸੀ ।

PW24 ਸੁਮੇਸ਼ ਮੱਕਤ ਨੇ ਭਗੌੜੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਪ੍ਰਭਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੈੱਲ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 94636-12914 ਦੀ ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ । ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਹੋਰਾਂ ਸਮੇਤ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ।

PW25 ਦਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ, ਵੋਡਾਫੋਨ, ਐਸਾਰ ਸਾਊਥ ਲਿਮਟਿਡ, ਮੋਹਾਲੀ, ਨੇ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ VPO ਮਲਸੀਆਂ ਪੱਟੀ, ਸਲਤਨਤ ਨਗਰ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਸਿਮ ਨੰਬਰ 99881-31831 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ । ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਮੋਬਾਈਲ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਗਵਾਹ ਨੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ 9.1.2008 ਤੋਂ 16.1.2008 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਵੇਰਵੇ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ । ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੀ ਕਾਪੀ ਦੀ, ਜੋ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਮ ਅਤੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਡੇਟਾ ਦਾ ਅਸਲ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਸਰਵਰ ਦੀ ਹਾਰਡ ਡਿਸਕ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਉਸਨੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ PW25/C ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੀ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਰਹਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, 1872 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 65 ਬੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ "ਐਕਟ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ।)

PW26 ਸੁਨੀਲ ਰਾਣਾ, ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ, ਭਾਰਤੀ ਏਅਰਟੈੱਲ ਲਿਮਟਿਡ, ਮੋਹਾਲੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਸਿਮ ਨੰਬਰ 98151-58151 ਅਤੇ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ 98154-03503 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕੀਤਾ । ਦੋਸ਼ੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ 98150-29026, ਦਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ 98760-87794, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ 98760-87794, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਦੇ 98760-63085, ਪਵਿਤਰ ਸਿੰਘ ਦੇ 98766-81782, ਪਵਿਤਰ ਸਿੰਘ ਦੇ 98158-54784 ਅਤੇ ਵਰਦੀਪ ਸਿੰਘ 370-70784 ਨੇ 8.1.2008 ਤੋਂ 31.1.2008 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਸੈੱਲ ਫੋਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ । ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਸਾਬਤ ਹੋਏ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਡ ਕਾਪੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਮ ਅਤੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਡੇਟਾ ਦੇ ਸਹੀ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਸਨ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਰਵਰ ਦੀ ਹਾਰਡ ਡਿਸਕ ਤੇ ਸਟੋਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ।

ਜਿਰਹਾ ਵਿੱਚ, ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਅਣਜਾਣਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਟਾਵਰ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਕਾਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਟਾਵਰ ਸੈੱਲ ਆਈ.ਡੀ. ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ।

PW27 ਸੋਰਵਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ, ਸਪਾਈਸ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, ਮੋਹਾਲੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਟਾਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਲਿਸਟ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਨਵਰੀ 2008 ਦੌਰਾਨ ਸੈਲ ਆਈ.ਡੀ. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟਾਵਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ PW27/A ਵਜੋਂ 9.1.2008 ਤੋਂ 16.1.2008 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮੋਬਾਈਲ ਸਿਮ ਨੰਬਰ 98140-60441 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ- 98148-81082 (ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਿੰਦਰ ਕੋਲੋਂ ਬਰਾਮਦ) ਅਤੇ 98553-64086 (ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ) ਅਤੇ 99144-16396 ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ।

ਜਿਰਹਾ ਵਿੱਚ, ਗਵਾਹ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੈਲ ਨੰਬਰ 98148-81082 ਅਤੇ 98553-64086 11.1.2008 ਤੋਂ 16.1.2008 ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ 10.1.2008 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਰਤਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਉਸਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਲਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤੀ ਦਖਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਸੈਲ ਆਈ.ਡੀ. ਟਾਵਰ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਵਰ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

6. ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

DW1 ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਨਵੀਂ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ, ਜਲੰਧਰ ਸੀ, ਨੇ 30.6.2007 ਤੋਂ 30.6.2008 ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਖਾਤੇ ਦੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਧਾਰਕ ਨੇ 7.11.2007 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਢਵਾ ਲਏ ਸਨ।।

DW 2 ਨਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿੰਡ ਰਸੂਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ 32 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ਸ਼ੁਦਾ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੇ 6.12.2007 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 8 ਲੱਖ ਅਤੇ ਅੱਗੇ 21.12.2007 ਨੂੰ 6 ਲੱਖ ਰੁਪਏ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਗਵਾਹ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿੱਤੀ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣਾ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਜਿਰਹਾ ਵਿੱਚ, ਗਵਾਹ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਟੈਂਪ ਪੇਪਰ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 1/2 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਖਰੀਦੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਲਿਖਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਡੀ2 ਇੱਕ ਮਨਘੜਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ DW3 ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਝੂਠਾ ਫਸਾਉਣਾ ਸਿਆਸੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 14.1.2008 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਦੇ ਘਰ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਜਲੰਧਰ ਨੇੜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਰੱਖੇ ਸਨ, ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਨੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚੋਂ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਢਵਾ ਲਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਉਸ ਨੇ ਨਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਲਈ

ਪੇਸ਼ਗੀ ਰਕਮ ਦੇ ਕੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਖਰੀਦੇ ਸਟੈਂਪ ਪੇਪਰ 'ਤੇ 6.12.2007 ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਦਾ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

DW8 ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਸੈਂਬੀ ਉਸ ਦਾ ਸਮਰਥਕ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵੀ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਏ ਸਨ। ਗਵਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਸੈਂਬੀ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

7. 2014 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2539 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਬਹਿਸ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਮਿਸਟਰ ਆਰ. ਬਸੰਤ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਸ਼ੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਛੋਟਾ ਦੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਥਿਤ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਝੂਠਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਹੱਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਸ੍ਰੀ ਬਸੰਤ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਛੋਟਾ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਨਗਦੀ ਜਾਂ ਫਾਇਰ ਆਰਮ ਅਤੇ ਹੌਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗਠਜੋੜ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਲਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 65 ਬੀ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨੁਸਖਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਾਹਰ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸੈੱਲ ਫੋਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੈਰ-ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੌਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਫਿੰਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਅਤੇ ਸ਼ਨਾਖ਼ਤੀ ਪਰੇਡ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੀ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੀੜਤ ਨੇ ਧਿਆਨਯੋਗ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 161 ਅਤੇ 164 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ @ ਛੋਟਾ ਦਾ ਨਾਂ ਜਾਂ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਨ। ਉਸਦੇ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਪੀੜਤ ਦੇ ਦੋਸਤ ਚੇਤਨ ਚੋਪੜਾ, ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਸੌਦੇ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ, ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧੂਰੀ ਭੁੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ, ਅਗਵਾ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸ਼ੱਕੀ ਦੋਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਬਸੰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਛੋਟਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪਰਾਧਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਆਮ ਅਤੇ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਅਸਥਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈਵੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਦੋਸ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਥਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਕਾਲਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ **ਅਨਵਰ ਪੀ.ਵੀ. ਬਨਾਮ ਪੀ.ਕੇ. ਬਸ਼ੀਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2014) 10 SCC 473** ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

2015 ਦੀ ਫੌਜ਼ਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 388 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸੁਬਰੋਮਨੀਅਮ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਸਪਲੀਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ @ ਡਿਪਟੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਣ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀੜਤ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਉਪਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ/ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ, ਅਸਲਾ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੌਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਰੋਸੇ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰੋਂ ਨਕਦੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ DW1, DW2 ਅਤੇ DW3 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਰਕਮ ਦਾ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ PW14 ਦੁਆਰਾ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪੈਕੇਟਾਂ 'ਤੇ ਲਿਖੇ ਨਾਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਤਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਲੋੜੇ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਾ, ਬੇਕਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ, ਸਾਰੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਫਿਰੌਤੀ ਲਈ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਪਾਕ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਨੂੰ ਡੀ-ਲਿੰਕ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ

8. ਅਸੀਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਦਲੀਲਾਂ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਵਾ ਦੀ ਅਸਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਖੁਦ ਪੀੜਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਲੂਕ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਿਰੌਤੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਵੀ ਉਹ ਜਾਣੂ ਹੈ। ਪੀੜਤ (PW.1) ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 161 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਧਾਰਾ 164 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਗਵਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਤੱਕ, ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪੂਰੇ ਦੌਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹਨ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਆਪਸੀ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਅਸੰਗਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 161 ਅਤੇ 164 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਛੋਟਾ ਦਾ ਨਾਮ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ, ਜਦਕਿ ਹੋਰ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਹੌਡਾ

ਸਿਟੀ ਕਾਰ ਦੇ ਡਿੱਕੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਬੇਚੈਨ ਅਤੇ ਉਲਝਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਛੋਟਾ ਦਾ ਨਾਮ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੋੜਦਾ।

ਗਵਾਹੀ ਦੁਆਰਾ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀੜਤ ਦੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ PW2 ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ, ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੌਦੇ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਕਾਲਰ, ਜਿਸ ਵੱਲ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗਿੰਦਾ ਸੀ। ਪੀੜਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਦਮ ਸਨ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਫਿਰੋਤੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਸਨ। ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ।

ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀੜਤ (PW1) ਦਾ ਸਬੂਤ, ਸਾਡੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸੱਚਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਗਵਾਹੀ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਅਗਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਈ ਤੱਕ ਦੇ ਪੜਾਅਵਾਰ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਸਦੀ ਜਿਰਹਾ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਟੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਨਾਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਵੀ ਸੁਣੀ ਸੀ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਬਲਕਿ ਫਿਰੋਤੀ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਨੇੜਿਓਂ ਪਾਲਣਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਝੂਠੇ ਅਰਥ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਬੇਝਿਜਕ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੀੜਤ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ @ਛੋਟਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਕ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ।, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਠੋਸ ਕਦਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਘਾਤਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਨਾਮ / ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਵੱਲੋਂ TIP ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਭੁੱਲ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੁੱਚੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਿਤ ਕਮੀਆਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਗਾਤਾਰ ਖੁਲਾਸੇ ਤੋਂ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ, ਹਥਿਆਰਾਂ, ਹੌਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ ਆਦਿ ਦੀ ਪੜਾਅਵਾਰ ਬਰਾਮਦਗੀ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਸਬੂਤ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਬਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ

ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਖੋਜ ਦਾ ਤੱਥ ਨਾ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ ਹੈ। ਐਕਟ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਿਣਦਾਤਿਆਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ PW14 ਦੀ ਗਵਾਹੀ, ਮੁਦਰਾ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਪੈਕੇਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਲੇਬਲ ਕੀਤੇ ਨਾਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਹਲਕੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। PW 2, ਪੀੜਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਦੇ ਅਗਵਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਈ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਛੋਟੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਫਿਰੋਤੀ ਕਾਲਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡੈੱਡ ਲਾਈਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿੰਨੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਬੇਤਾਬ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਰਿਣਦਾਤਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਕਲੈਰੀਅਨ ਕਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਉਸ ਦੇ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਡਰਾਉਣੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਦੌਰਾਨ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਡਰਾਉਣੇ ਪਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਧਮਕੀ ਵਿੱਚ ਲੰਘਣਾ ਪਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਸੁਭਾਵਕ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਮੌਕਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿੱਖ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸਕੇ। ਕਿ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੀੜਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਡਰਾ ਧਮਕਾ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਫਿਰੋਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਦਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਬੰਧਕ ਨੂੰ ਛੁਡਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਦੋਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। . ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੀੜਤਾ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫਿਰੋਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਗ੍ਹਾ- ਜਗ੍ਹਾ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰੋਤੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੋਟੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ। ਪੀੜਤ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹਿ ਗਏ ਹਾਂ। ਪੀੜਤ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਖਮੀਤ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਉਪਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਪੀੜਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸੁਖਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲਰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਨੇੜਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

9. ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਬਰਾਮਦਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ, ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੁਲਾਸਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਗਵਾਹ, ਜਿਵੇਂ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗਿੰਦਾ ਦੇ ਖੂਹ ਨੇੜੇ ਖੜ੍ਹੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਫਸਲ 'ਚ ਕੇ ਖੜਾਈ ਹੌਡਾ ਸਿਟੀ ਕਾਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਡਿੱਕੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੇਸ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਲਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਬੂਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਸਬੰਧਤ ਖੁਲਾਸੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਿਜਾਇਆ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਨੂੰ

ਢੁਕਵੀਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ।

10. ਇਹ ਹੁਣ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਤੱਥ ਖੋਜੇ ਗਏ", ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੋਂ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਸ ਤੱਥ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਪੁਲੁਕੁਰੀ ਕੋਟਾਯਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਿੰਗ ਸਮਰਾਟ**, AIR 1947 PC 67 ਵਿੱਚ ਪਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਉਪਰੋਕਤ ਕਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬਾਅਦ ਦੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ **ਬੋਧਰਾਜ @ ਬੋਧਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ** (2002) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 45 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਥ ਲੱਭਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਕੈਦੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਹੈ ਕਿ ਕੈਦੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਉਲਝਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸੈਟਲ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਖੋਜੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਟੱਲ ਸਿੱਟਾ। ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਵਰੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੁਲਾਸੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਤੱਥ ਹਨ।

11. ਕਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ PWS 24, 25, 26 ਅਤੇ 27 ਨੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਰਵਰ ਦੀ ਇੱਕ ਹਾਰਡ ਡਿਸਕ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੈਲ ਫੋਨਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65B(4) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣੇ ਅਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨਵਰ ਪੀ.ਵੀ. (ਸੁਪਰਾ) ਸੈਕਸ਼ਨ 65 ਬੀ(2) ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ (4) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਅਟੱਲ ਪਾਲਣਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਧਾਰਾ 65B(2) ਦੇ

ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਧਾਰਾ 65B(4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਨਵਰ ਪੀ.ਵੀ. (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਬੂਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 65 ਬੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 65 ਏ ਅਤੇ 65 ਬੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਾਡਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਅਟੱਲ ਹੈ।

12. ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਰੂਪ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ। ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਫਿਰੋਤੀ ਲਈ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਜਾਂ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ।

13. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਣਗਿਣਤ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਅਰਥਾਤ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਦੁਰਾਚਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। **ਫਿਰੋਜ਼ਦੀਨ ਬਸ਼ੀਰੂਦੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ** (2001) 7 ਐਸਸੀਸੀ 596 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸੁਭਾਅ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟ ਹੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਸਬੂਤ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਪਰਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਨਿਗਰਾਨੀ ਤੱਥ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਕਿਰਤ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਵੰਡ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲੇ ਮਾਪਦੰਡ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਹਰੇਕ ਸਹਿ-ਵਿਰੁਧ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਸਹਿ-ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਏਜੰਸੀ ਥਿਊਰੀ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੰਗਠਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਾਹਰ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੀਰ ਨਾਗਵੀ ਅਸਕਰੀ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ (2009) 15 ਐਸਸੀਸੀ 643 ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਧਿਆਨ

ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਜੇ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਮੁਹਿੰਮਦ ਅਮੀਨ ਬਨਾਮ. CBI (2008) 15 SCC 49 ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"74. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਜੋ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਹਰੇਕ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗੀ ਹਨ। | ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ। ਜੇਕਰ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣਗੇ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅੰਸ਼ ਤੋਂ ਪੇਟੈਂਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਹਰੇਕ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਭਾਗੀਦਾਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਰਣਨੀਤੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਕ, ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਤਾ ਦਾ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

14. ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਪਰਿਪੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੁਰੰਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੇ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ

ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।